

Programowanie równoległe	Kierunek: Informatyka Techniczna	Grupa: 9
Imię i nazwisko: Karolina Starzec	Temat: LAB 2 i 3	Termin oddania: 27.10.2024

LAB 2

1. Cel

Przeprowadzenie pomiaru czasu CPU i zegarowego tworzenia procesów i wątków systemowych Linuxa oraz nabycie umiejętności pisania programów wykorzystujących tworzenie wątków i procesów.

2. Realizacja zajęć

Realizując zajęcia skopiowałam oraz rozpakowałam potrzebne pliki ze strony przedmiotu oraz przeczytałam uwagi na temat pomiaru czasu na stronie przedmiotu. Uzupełniłam pliki fork.c oraz clone.c o procedury pomiaru czasu inicjuj_czas() i drukuj_czas(). Przeprowadziłam test dla wersji bez optymalizacji (-g -DDEBUG -O0) i z optymalizacją (-O3).

fork.c:

```
#include<stdlib.h>
#include<stdio.h>
#include<unistd.h>
#include <sys/types.h>
#include <sys/wait.h>

#include "../pomiar_czasu/pomiar_czasu.h"

int zmienna_globalna=0;

int main(){
    int pid, wynik, i;
    inicjuj_czas();
    for(i=0;i<10000;i++){
        pid = fork();
        if(pid==0){
            zmienna_globalna++;
            exit(0);
        } else {
            wait(NULL);
        }
    }
    drukuj_czas();
}
```

Wyniki bez optymalizacji:

	Próba 1	Próba 2	Próba 3	Średnia
Czas standardowy	1.230145	1.284978	1.290675	1.268599
Czas CPU	0.007351	0.018774	0.014536	0.013355
Czas zegarowy	3.135035	3.298804	3.317897	3.249479

Wyniki z optymalizacją:

	Próba 1	Próba 2	Próba 3	Średnia
Czas standardowy	1.313235	1.257393	1.281823	1.284150
Czas CPU	0.011773	0.019004	0.024763	0.018513
Czas zegarowy	3.329342	3.261716	3.279473	3.290177

clone.c

```
1 #define _GNU_SOURCE
2 #include<stdlib.h>
3 #include<stdio.h>
4 #include<unistd.h>
5 #include <sys/types.h>
6 #include <sys/wait.h>
7 #include <sched.h>
8 #include <linux/sched.h>
9 #include "../pomiar_czasu/pomiar_czasu.h"
10
11 int zmienna_globalna=0;
12 #define ROZMIAR_STOSU 1024*64
13
14 int funkcja_watku( void* argument )
15 {
16     zmienna_globalna++;
17
18     return 0;
19 }
20
21 int main()
22 {
23     void *stos;
24     pid_t pid;
25     int i;
26
27     stos = malloc( ROZMIAR_STOSU );
28     if (stos == 0) {
29         printf("Proces nadrzędny - błąd alokacji stosu\n");
30         exit( 1 );
31     }
32
33     for(i=0;i<10000;i++){
34
35         pid = clone( &funkcja_watku, (void *) stos+ROZMIAR_STOSU,
36                     CLONE_FS | CLONE_FILES | CLONE_SIGHAND | CLONE_VM, 0 );
37
38         waitpid(pid, NULL, __WCLONE);
39     }
40
41     drukuj_czas(); //to tez
42
43     free( stos );
44 }
45
46 }
```

Wyniki bez optymalizacji:

	Próba 1	Próba 2	Próba 3	Średnia
Czas standardowy	0.318252	0.312396	0.309662	3.123437
Czas CPU	0.010616	0.000000	0.004394	0.005003
Czas zegarowy	0.631363	0.624365	0.612435	0.622721

Wyniki z optymalizacją:

	Próba 1	Próba 2	Próba 3	Średnia
Czas standardowy	0.311926	0.311316	0.311229	0.311490
Czas CPU	0.010316	0.003663	0.015742	0.009907
Czas zegarowy	0.626031	0.620566	0.628309	0.624968

Następnie napisałam nowy program (program.c) na podstawie clone.c, tym razem bez tworzenia pętli wątków, w którym bezpośrednio po sobie tworzone są dwa wątki do działania równoległego.

```
1 #define _GNU_SOURCE
2 #include <stdio.h>
3 #include <stdlib.h>
4 #include <unistd.h>
5 #include <sys/types.h>
6 #include <sys/wait.h>
7 #include <sched.h>
8 #include <linux/sched.h>
9 #include "../pomiar_czasu/pomiar_czasu.h"
10
11 #define ROZMIAR_STOSU 1024*64
12 #define LICZBA_ITERACJI 100000
13
14
15 int zmienna_globalna = 0;
16
17
18 int funkcja_watku(void *arg)
19 {
20     int *zmienna_lokalna = (int *)arg;
21
22     for (int i = 0; i < LICZBA_ITERACJI; i++) {
23         zmienna_globalna++;
24         (*zmienna_lokalna)++;
25     }
26
27     printf("Wątek zakończony: zmienna globalna = %d, zmienna lokalna = %d\n", zmienna_globalna, *zmienna_lokalna);
28
29     return 0;
30 }
31
32 int main()
33 {
34     void *stos1, *stos2;
35     pid_t pid1, pid2;
36
37     int zmienna_lokalna = 0;
38
39     stos1 = malloc(ROZMIAR_STOSU);
40     stos2 = malloc(ROZMIAR_STOSU);
41     if (stos1 == NULL || stos2 == NULL) {
42         printf("Błąd alokacji stosu\n");
43         exit(1);
44     }
45
46
47     inicjuj_czas();
48
49     pid1 = clone(funkcja_watku, (void *)stos1 + ROZMIAR_STOSU,
50                 CLONE_FS | CLONE_FILES | CLONE_SIGHAND | CLONE_VM, &zmienna_lokalna);
51     if (pid1 == -1) {
52         printf("Błąd tworzenia pierwszego wątku\n");
53         exit(1);
54     }
55
56     pid2 = clone(funkcja_watku, (void *)stos2 + ROZMIAR_STOSU,
57                 CLONE_FS | CLONE_FILES | CLONE_SIGHAND | CLONE_VM, &zmienna_lokalna);
58     if (pid2 == -1) {
59         printf("Błąd tworzenia drugiego wątku\n");
60         exit(1);
61     }
62
63     waitpid(pid1, NULL, __WCLONE);
64     waitpid(pid2, NULL, __WCLONE);
65
66     free(stos1);
67     free(stos2);
68
69     drukuj_czas();
70
71     printf("Po zakończeniu obu wątków: zmienna globalna = %d\n", zmienna_globalna);
72     printf("Zmienna lokalna = %d\n", zmienna_lokalna);
73
74     return 0;
75 }
```

Wyniki:

```
Wątek zakończony: zmienna globalna = 122847, zmienna lokalna = 97687
Wątek zakończony: zmienna globalna = 155857, zmienna lokalna = 117570
czas standardowy = 0.000078
czas CPU          = 0.000078
czas zegarowy     = 0.001480
Po zakończeniu obu wątków: zmienna globalna = 155857
Zmienna lokalna = 117570
```

3. Wnioski do plików fork.c i clone.c

Relatywna wielkość narzutu na tworzenie wątków w porównaniu do tworzenia procesów:

W przypadku fork: średni czas zegarowy dla operacji bez optymalizacji to około 3.25 sekundy, natomiast z optymalizacją również jest zbliżony do tej wartości (około 3.29 sekundy).

W przypadku clone: średni czas zegarowy bez optymalizacji wynosi około 0.62 sekundy, a z optymalizacją również jest zbliżony do tej wartości (około 0.625 sekundy).

Narzut na tworzenie procesu za pomocą „fork” jest znacznie większy niż na tworzenie wątku za pomocą „clone”. Zależność ta jest spowodowana różnicą w operacjach, ponieważ „fork” tworzy osobny proces, co wymaga skopiowania zasobów procesu rodzica, takich jak przestrzeń pamięci, podczas gdy „clone” współdzieli pamięć między wątkami, co jest mniej zasobożerne.

Szacowana liczba operacji arytmetycznych, które może wykonać procesor w czasie tworzenia wątku

Zakładając, że procesor działa z częstotliwością np. 2 GHz, możemy oszacować liczbę operacji, które procesor może wykonać:

$Liczba\ operacji = czas\ tworzenia\ wątku * częstotliwość\ procesora$

Średni czas tworzenia wątku wynosi około 0.62 sekundy, więc liczba operacji wynosi:

$0.62\ (s) * 2 * 10^9\ (Hz) = 1.24 * 10^9\ operacji$

Procesor mógłby wykonać około 1.24 miliarda operacji arytmetycznych w czasie potrzebnym do utworzenia wątku.

Liczba operacji wejścia/wyjścia

Liczba operacji I/O zależy od typu operacji i przepustowości magistrali, ale można założyć, że procesor w czasie tworzenia wątku może wykonać kilkaset operacji I/O (dla powolnych urządzeń, jak dyski, mniej; dla operacji w pamięci może to być o wiele więcej).

Wpływ optymalizacji na czas tworzenia procesów i wątków

Z wyników wynika, że optymalizacja `-O3` nie wpływa znacząco na czas tworzenia zarówno procesów, jak i wątków. Zarówno dla „fork”, jak i dla „clone”, czasy zegarowe z optymalizacją i bez niej są bardzo zbliżone. Przyczyną tego jest fakt, że operacje „fork” i „clone” to wywołania systemowe, a nie zależą od kodu użytkownika, więc optymalizacja kodu nie ma tutaj wpływu na ich wydajność.

4. Wnioski do pliku program.c

Czy wartości zmiennych odpowiadają liczbie operacji wykonanych przez wątki?

Zmienna globalna: Ponieważ każdy z wątków dodaje 1 do tej samej zmiennej globalnej w każdej iteracji, po wykonaniu 100,000 iteracji przez dwa wątki powinna mieć wartość $100,000 \times 2 = 200,000$, jednak wynosi 155,857.

Zmienna lokalna: Każdy wątek powinien modyfikować swoją wersję zmiennej lokalnej przekazanej przez wskaźnik. W idealnych warunkach, gdyby zmienna lokalna była osobna dla każdego wątku, powinna wynosić 100,000 dla każdego wątku. Wartości zmiennej lokalnej w obu wątkach nie wynoszą dokładnie 100,000, lecz 97687 i 117,570.

Warunki wyścigu na zmiennych globalnych i lokalnych są odpowiedzialne za niespójne wyniki. Bez synchronizacji oba wątki odczytują i modyfikują zmienne równocześnie, prowadząc do niespójności.

Zachowanie zmiennych globalnych i lokalnych w wątkach

Zmienne globalne: Są współdzielone między wątkami. Każdy z wątków bez synchronizacji odczytuje, modyfikuje i zapisuje tę samą wartość zmienna_globalna. W efekcie dochodzi do warunków wyścigu, czyli operacje dodawania są przeplatane i nadpisywane, co skutkuje nieoczekiwanymi wartościami.

Zmienne lokalne: Teoretycznie zmienna lokalna jest przekazywana jako argument do funkcji każdego wątku. W praktyce, ponieważ oba wątki operują na tej samej zmiennej, również występuje tutaj wyścig danych, co prowadzi do niespójnych wartości na końcu pracy wątków. Każdy wątek odczytuje, modyfikuje i zapisuje zmienna_lokalna bez świadomości zmian wprowadzonych przez inny wątek.

LAB 3

1. Cel

Celem ćwiczenia jest nabycie praktycznej umiejętności manipulowania wątkami Pthreads, a dokładnie tworzenia, niszczenia i elementarnej synchronizacji, przetestowanie mechanizmu przesyłania argumentów do wątku oraz poznanie funkcjonowania obiektów określających atrybuty wątków.

2. Realizacja zajęć

Realizując tą część zajęć skopiowałam oraz rozpakowałam potrzebne pliki ze strony przedmiotu. Następnie uzupełniłam kod programu pthreads_detach_kill.c we wskazanych miejscach.

```

45 int main() {
46     pthread_t tid;
47     pthread_attr_t attr;
48     void *wynik;
49     int i;
50
51     // Wątek przyłączalny
52     printf("watek glowny: tworzenie watku potomnego nr 1\n");
53
54     // Tworzenie wątku z domyślnymi właściwościami
55     pthread_create(&tid, NULL, zadanie_watku, NULL);
56
57     sleep(2); // czas na uruchomienie wątku
58
59     printf("\twatek glowny: wysłanie sygnału zabicia watku\n");
60     pthread_cancel(tid);
61
62     pthread_join(tid, &wynik);
63     if (wynik == PTHREAD_CANCELED)
64         printf("\twatek glowny: watek potomny został zabity\n");
65     else
66         printf("\twatek glowny: watek potomny NIE został zabity - bład\n");
67
68     // Odłączanie wątku
69     zmienna_wspolna = 0;
70
71     printf("watek glowny: tworzenie watku potomnego nr 2\n");
72
73     // Tworzenie wątku z domyślnymi właściwościami
74     pthread_create(&tid, NULL, zadanie_watku, NULL);
75
76     sleep(2); // czas na uruchomienie wątku
77
78     printf("\twatek glowny: odłączenie watku potomnego\n");
79     pthread_detach(tid); // Instrukcja odłączenia
80
81     printf("\twatek glowny: wysłanie sygnału zabicia watku odłączonego\n");
82     pthread_cancel(tid);
83
84     printf("\twatek glowny: czy watek potomny został zabity \n");
85     printf("\twatek glowny: sprawdzanie wartości zmiennej wspólnej\n");
86     for (i = 0; i < 10; i++) {
87         sleep(1);
88         if (zmienna_wspolna != 0) break;
89     }
90
91     if (zmienna_wspolna == 0)
92         printf("\twatek glowny: odłączony watek potomny PRAWDOPOBNIEMIE został zabity\n");
93     else
94         printf("\twatek glowny: odłączony watek potomny PRAWDOPOBNIEMIE NIE został zabity\n");
95
96     // Wątek odłączony
97     pthread_attr_init(&attr); // Inicjacja atrybutów
98     pthread_attr_setdetachstate(&attr, PTHREAD_CREATE_DETACHED); // Ustawianie typu wątku na odłączony
99
100    printf("watek glowny: tworzenie odłączonego watku potomnego nr 3\n");
101    pthread_create(&tid, &attr, zadanie_watku, NULL);
102
103    pthread_attr_destroy(&attr); // Niszczenie atrybutów
104
105    printf("\twatek glowny: koniec pracy, watek odłączony pracuje dalej\n");
106    pthread_exit(NULL); // co stanie się gdy użyjemy exit(0)?
107 }
108

```

Wynik programu:

```
mysza@mysza-vdi:~/Desktop/PR_lab/lab4/zad1$ ./a.out
watek glowny: tworzenie watku potomnego nr 1
  watek potomny: uniemozliwione zabicie
  watek glowny: wyslanie sygnalu zabicia watku
  watek potomny: umozliwienie zabicia
  watek glowny: watek potomny zostal zabity
watek glowny: tworzenie watku potomnego nr 2
  watek potomny: uniemozliwione zabicie
  watek glowny: odlaczenie watku potomnego
  watek glowny: wyslanie sygnalu zabicia watku odlaczonego
  watek glowny: czy watek potomny zostal zabity
  watek glowny: sprawdzanie wartosci zmiennej wspolnej
  watek potomny: umozliwienie zabicia
  watek glowny: odlaczony watek potomny PRAWODOPOBNIENIE zostal zabity
watek glowny: tworzenie odlaczonego watku potomnego nr 3
  watek glowny: koniec pracy, watek odlaczony pracuje dalej
  watek potomny: uniemozliwione zabicie
  watek potomny: umozliwienie zabicia
  watek potomny: zmiana wartosci zmiennej wspolnej
```

Następnie samodzielnie utworzyłam nową procedurę wątków, do której jako argument przesyłany jest identyfikator każdego wątku, z zakresu 0..liczba_wątków-1.

```
1 #include <stdio.h>
2 #include <stdlib.h>
3 #include <pthread.h>
4 #include <unistd.h>
5
6 // Funkcja wykonywana przez każdy wątek
7 void* zadanie_watku(void* arg) {
8     int id = *((int*)arg); // Pobierz identyfikator wątku
9     printf("Watek %d: Systemowy ID: %lu\n", id, pthread_self());
10    return NULL;
11 }
12
13 int main() {
14     int liczba_watkow;
15
16     // Pytanie użytkownika o liczbę wątków
17     printf("Podaj liczbę watkow: ");
18     scanf("%d", &liczba_watkow);
19
20     // Tworzymy tablicę wątków
21     pthread_t watki[liczba_watkow];
22     int id[liczba_watkow];
23
24     // Tworzenie wątków
25     for (int i = 0; i < liczba_watkow; i++) {
26         id[i] = i; // Każdy wątek otrzymuje swój identyfikator
27         if (pthread_create(&watki[i], NULL, zadanie_watku, &id[i]) != 0)
28             perror("Bład przy tworzeniu watku");
29         exit(EXIT_FAILURE);
30     }
31 }
32
33 // Oczekiwanie na zakończenie każdego z wątków
34 for (int i = 0; i < liczba_watkow; i++) {
35     if (pthread_join(watki[i], NULL) != 0) {
36         perror("Bład przy oczekiwaniu na zakonczenie watku");
37         exit(EXIT_FAILURE);
38     }
39 }
40
41 printf("Glowny watek: wszystkie watki zakonczyly dzialanie\n");
42 return 0;
43 }
```

Wynik bez błędu:

```
mysza@mysza-vdi:~/Desktop/PR_lab/lab4$ ./a.out
Podaj liczbę wątków: 3
Wątek 1: Systemowy ID: 140352036009536
Wątek 2: Systemowy ID: 140352027616832
Wątek 3: Systemowy ID: 140352019224128
Główny wątek: wszystkie wątki zakończyły działanie
```

Wynik z błędem:

```
mysza@mysza-vdi:~/Desktop/PR_lab/lab4$ ./a.out
Podaj liczbę wątków: 3
Wątek 1: Systemowy ID: 140585279157824
Wątek 2: Systemowy ID: 140585270765120
Wątek 1: Systemowy ID: 140585262372416
Główny wątek: wszystkie wątki zakończyły działanie
```

3. Wnioski do programu pthreads_detach_kill.c

W jakich dwóch trybach mogą funkcjonować wątki Pthreads? Jaka jest różnica między tymi trybami? W jaki sposób można wymusić zakończenie działania wątku?

Tryb przyłączony: Pozwala dołączyć wątek do głównego wątku za pomocą pthread_join, co umożliwia synchronizację jego zakończenia i uzyskanie zwracanej wartości. Wątek kończy działanie po wykonaniu funkcji lub po anulowaniu przez pthread_cancel, a pthread_join zwraca PTHREAD_CANCELED, jeśli anulacja się powiodła.

Tryb odłączony: Wątki odłączone nie mogą być dołączone, a ich zakończeniem zarządza system. Nie wymagają pthread_join, ale nie pozwalają sprawdzić, czy zakończyły się poprawnie lub zostały anulowane.

Jak wątek może chronić się przed próbą "zabicia"?

Wątek może zabezpieczyć się przed próbą zabicia przez ustawienie swojego stanu anulowania za pomocą funkcji pthread_setcancelstate.

Jak można sprawdzić czy próba "zabicia" wątku powiodła się?

Dla wątków przyłączonych można sprawdzić, czy anulowanie się powiodło, poprzez sprawdzenie wartości zwróconej przez pthread_join. Jeśli wątek został anulowany, pthread_join zwróci PTHREAD_CANCELED. W przypadku wątków odłączonych taka informacja nie jest dostępna, ponieważ system automatycznie zarządza ich zakończeniem i zwalnianiem zasobów, więc nie ma możliwości sprawdzenia, czy anulowanie się powiodło.

4. Wnioski do programu zad.c

W jaki sposób można poprawnie przesłać identyfikator do wątku? Jaki może pojawić się błąd synchronizacji w przypadku próby przesłania zwykłego wskaźnika do liczby całkowitej?

Aby poprawnie przesłać identyfikator do każdego wątku w kodzie, należy użyć oddzielnej zmiennej dla każdego wątku. Najlepiej użyć tablicy do przechowywania identyfikatorów wątków. Jeśli jednak prześlemy do funkcji wątków wskaźnik do jednej zmiennej sterującej pętlą, pojawi się błąd synchronizacji. Wynika to z faktu, że zanim wątek odczyta tę wartość, pętla może już zmienić zmienną sterującą na wartość przypisaną kolejnemu wątkowi.